

Cercetarea și tradiția simbolisticii pelerinajului în Ungaria și Transilvania*

ELEK BENKŐ

In the medieval Hungary, pilgrims used to undertake journeys both on the Hungarian territory, visiting sanctuaries which kept relics of local saints and relics brought from the whole Christian world (e.g. relics of the Great Martyr St. George, St. Andrew and St. John the Baptist), and they also travelled to distant places. The best known pilgrimage destinations from abroad were the Holy Land, Rome, Bari, Compostela and Maastricht. However, the archaeological investigations have only revealed so far relics (decorated plates, lockets with portraits of saints, pieces of St. Jacob's shells, fragments of church bells with inscription and relevant symbols) that certify the existence of pilgrimage to worship destinations from abroad.

This article attempts to make a survey of the medieval symbols which attest the journeys undertaken by the Hungarian pilgrims particularly between the 12th and the 16th centuries.

Keywords: *pilgrimage, symbols, relics, grave, Transylvanian church bells, inscription*

Explorarea simbolisticii medievale a pelerinajului din Ungaria și Transilvania a fost inițiată abia în ultimii ani, odată cu descoperirea și interpretarea unui număr relativ mic de vestigii aflate în Ungaria, fenomen inițiat pe fundalul apariției a numeroase publicații semnificative și al publicării de baze de date ale cercetării internaționale în domeniul simbolisticii pelerinajului. Această dezvoltare lentă contrastează puternic cu rezultatele semnificative ale istoriografiei ungare care prezenta încă din secolul XIX sistemul elaborat al pelerinajelor și, în legătură cu acestea, contactele cu străinătatea, călătoriile particulare și misiunile diplomatice, și care, cunoscând interesele cercetării europene, a publicat de curând sub forma unei monografii toate rezultatele istorice de până acum.¹

În ceea ce privește cercetarea arheologică, au existat mai mulți factori obiectivi care au constituit un obstacol. Pe teritoriul Ungariei de astăzi majoritatea clopotelor medievale au fost distruse aproape în întregime în perioada ocupației turcești, astfel încât doar în cazuri excepționale (mai ales în privința clopotelor transilvănene) este posibil ca urme ale simbolisticii pelerinajului rămase pe clopote să stârnească interes. În Ungaria numărul simbolurilor

---

* Articol tradus din limba germană de Daniela Ioan.

¹ Enikő Csukovits, *Kösepkori magyar zarándokok*, Budapesta, 2003. Alte studii importante pe această temă: Gábor Barna, „Fernwallfahrten und Wallfahrtsorte in Ungarn in der Árpádenzeit (11.–14. Jahrhundert)”, *Acta Ethnographica Hungarica* 39 (1994), p. 275-294; Áron Petneki, „Advenae et peregrini”, *Századok* 128 (1994), p. 352-393.